

Zaaknummer : 01039230
Ons Kenmerk : ODH445024
Datum : 09-09-2022

Besluit

artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 26 juli 2022 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling betreft de aanleg en het in gebruik nemen en houden van een open bodemenergiesysteem ten behoeve van de klimatisering van het woningbouwproject Schaloeistraat te Den Haag, bestaande uit 509 appartementen. De locatie is gelegen tussen de Cannenburglaan, de Loevesteinlaan, de Lichtenbergweg en de Hillenraadweg te Den Haag. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie D 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Besluit

Wij besluiten dat voor de activiteit waarvoor de mededeling is gedaan geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 26 juli 2022 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling betreft de aanleg en het in gebruik nemen en houden van een open bodemenergiesysteem ten behoeve van de klimatisering van het woningbouwproject Schaloenstraat te Den Haag, bestaande uit 509 appartementen. De locatie is gelegen tussen de Cannenburglaan, de Loevesteinlaan, de Lichtenbergweg en de Hillenraadweg te Den Haag. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie D 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Bij de mededeling heeft u de volgende documenten gevoegd:

- Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling -Bodemenergie Schaloenstraat Den Haag, concept, Buro Bron, kenmerk: 21BB080, 17 mei 2022 (revisie 26 juli 2022);
- Memo Samenloop vergunningaanvraag Waterwet en m.e.r.-beoordeling, Buro Bron, kenmerk: 21BB080, 17 mei 2022;
- SPF-verklaring Schaloenstraat, Buro Bron, kenmerk: 21BB080, 13 mei 2022;
- Bijlage Model vooropdracht, Aanvang Engineering en Projectmanagement project De Schaloen te Den Haag, Vaanster B.V., 16 december 2021.

Procedure

Artikel 7.17, eerste lid, van de Wm is toegepast op deze beschikking.

Volledigheid van de mededeling en aanvullingen

Omdat de mededeling niet alle benodigde informatie bevatte, hebben wij u per brief van 25 augustus 2022 met kenmerk ODH433695 in de gelegenheid gesteld de mededeling aan te vullen.

Naar aanleiding van het vorenstaande hebben wij op 25 augustus 2022 de volgende aanvulling op de mededeling ontvangen:

- E-mailbericht "Aanpassen ES+AMN Schaloenstraat", Buro Bron, 25 augustus 2022.

De mededeling is op basis van de mededeling van 26 juli 2022 en de aanvullingen van 25 augustus 2022 volledig bevonden.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D 15.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Dit betekent dat gelet op artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit m.e.r. wij als bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16 tot en met 7.19 van de Wm als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de aanmeldingsnotitie/mededeling hebben wij het volgende geconstateerd.

1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het bodemenergiesysteem bestaat uit één warme bron en één koude bron in het derde watervoerende pakket. De effectieve filterlengte zal per bron minimaal 40 m bedragen en zal geplaatst worden tussen 120 en 260 m-mv.

In de winterperiode wordt gemiddeld 200.000 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld circa 7 °C, in de koude bron geïnfiltrerd. In de zomerperiode wordt gemiddeld 155.000 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 17 °C, in de warme bron geïnfiltrerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25 °C en de minimale infiltratietemperatuur bedraagt 5 °C. Het maximale debiet bedraagt zowel in de winter als in de zomer 95 m³/uur.

Energiebesparing en emissiereductie

De toepassing van energieopslag leidt naar verwachting tot een jaarlijkse besparing van 130.300 m³ aardgasequivalenten per jaar ten opzichte van een conventionele gasgestookte installatie, dit komt neer op een energiebesparing van 47%. Deze energiebesparing leidt tot een jaarlijkse emissiereductie van 195 ton CO₂ (38%) en 432 kg NO_x (84%).

Productie van afvalstoffen

Bij de oprichting van het bodemenergiesysteem komt ontwikkelwater vrij. Het gaat om maximaal 7.600 m³ grondwater. Er is aangegeven dat voor het lozen van ontwikkelwater de voorkeursvolgorde aangehouden zal worden. De definitieve keuze voor het lozen van ontwikkelwater en boorspoelwater wordt gemaakt aan de hand van de technische mogelijkheden bij het project.

Spuihoeveelheid

Voor het onderhoud van de bronfilters worden deze een aantal keer per jaar gespuid. Bij deze actie wordt uit de bronfilters enige tijd grondwater onttrokken met het maximale debiet. Per jaar zal deze hoeveelheid maximaal 1.900 m³ zijn. Er is aangegeven dat het spuiwater waar mogelijk weer terug in de bodem gebracht gaat worden. De definitieve keuze voor het lozen van onderhoudswater wordt gemaakt aan de hand van de technische mogelijkheden bij het project.

2. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, is in het bijzonder in overweging genomen: het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- kustgebieden;
- reservaten en natuurparken;
- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het terrein waar het bodemenergiesysteem zal worden aangelegd en gebruikt, ligt niet in de nabijheid van Natura 2000-gebieden. De locatie is niet gelegen in of nabij een milieubeschermingsgebied voor grondwater. Op de projectlocatie is een hoge verwachting van archeologische waarden. Op de projectlocatie worden aardkundige

waarden geduid. De locatie is gelegen in de nabijheid van een gebied met een hoge bevolkingsdichtheid / stedelijk gebied, er is bebouwing aanwezig nabij de projectlocatie.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is de aanmeldnotitie/effectenstudie (Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling - Bodemenergie Schaloenstraat Den Haag, concept, Buro Bron, kenmerk: 21BB080, 17 mei 2022 (revisie 26 juli 2022)) opgesteld.

Het hydrologische invloedsgebied reikt tot maximaal 620 m van de bronnen. De maximale stijghoogteverandering bedraagt 6,2 m in het derde watervoerend pakket. De maximale stijghoogteverandering in het tweede watervoerend pakket bedraagt 0,6 m en het invloedsgebied in het tweede watervoerend pakket reikt tot 270 m van de bronnen. De grondwaterstandveranderingen en stijghoogteverandering in het eerste watervoerend pakket zijn verwaarloosbaar klein ($< 0,05$ m). Door het beoogde systeem ontstaat een verticale stroming in de tweede scheidende laag van 0,009 m/dag, die elk seizoen omdraait. Gezien de ligging van het zoet-/brakgrensvlak en het brak-/zoutgrensvlak worden deze niet negatief beïnvloed. Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, archeologische- en aardkundige waarden en bebouwing naar verwachting niet worden geschaad door het onttrekken en infiltreren van grondwater ten behoeve van het beoogde open bodemenergiesysteem.

Binnen het hydrologische invloedsgebied van het beoogde systeem liggen de gesloten bodemenergiesystemen van het Westhovenplein, het appartementencomplex Haags Buiten Leyweg, Leyweg 1101 en het Wateringseveld. De hydrologische invloed op deze systemen is dermate klein ($< 0,1$ m stijghoogteverandering). Door een snellere grondwaterstroming rondom de bodemlussen wordt het plaatselijke koude grondwater beter vermengd met het warmere omliggende grondwater. Dit heeft een positief effect op de productiviteit van de gesloten bodemenergiesystemen. Binnen het hydrologische invloedsgebied liggen geen andere open bodemenergiesystemen.

Het beoogde systeem zal meer koude aan de bodem toevoegen dan warmte (koudeoverschot 130%). Door het koudeoverschot ontstaat een grote koude bel in de bodem die na 20 jaar bijna tot in de warme bron raakt. De temperatuur in de warme bron loopt na 20 jaar onttrekking en retournering ongeveer $0,2$ °C terug ten opzichte van de onttrekkingstemperatuur in de warme bron na 5 jaar aan het einde van de winter. Het thermische rendement van de bron wordt minimaal beïnvloed en het bodemenergiesysteem zal zo ontworpen worden dat met een minimale temperatuur van $12,2$ °C nog warmte kan worden geleverd. Het koudeoverschot heeft geen nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het grondwater. Het hydrothermische invloedsgebied van het beoogde systeem reikt tot 140 m van de koude bron en 70 m van de warme bron. Binnen het hydrothermische invloedsgebied zijn geen andere gesloten- of open bodemenergiesystemen.

Conclusie

Uit de op 26 juli 2022 en 25 augustus 2022 ingediende stukken blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken en plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect zullen leiden tot significant nadelige effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.